

Posamezna številka 1 Din, mesečno, če se sprejema list v uravi, naročnina 4 Din, na dom in po pošti dostavljen list 5 Din - Celoletna naročnina je 50 Din, polletna 25 Din, četrletna 15 Din. Cene inseratom po dogovoru

PONEDELJSKI

SCOUVENEC

Uredništvo: Kopitarjeva ul. št. 6/III
Telefon št. 2050 in 2996 — Rokopisi se ne vračajo

Uprava: Kopitarjeva ulica št. 6
Poštni ček, račun
Ljubljana 15.179
Telefon št. 2549

Liubljana se pripravlja na evharistični kongres

Veličastna akademija v Unionu

Tisoči ljudstva so manifestirali za sv. Evharistijo in papeža

Ljubljana, 17. februarja.

V znamenju proslave kronanja sv. očeta papeža Pija XI. in v znamenju priprav ljubljanskega prebivalstva za letošnji evharistični kongres se je vršila danes popoldne v veliki unionski dvorani akademija, ki je uspela na najbolj veličasten način. Dvorana, ki more sprejeti nad 400 ljudi, je bila do zadnjega kotička zasedena. Akademije se je udeležilo tudi več višje duhovščine.

Glavni govornik dr. Karel Capuder je imel idejno do dna premišljen in zasnovan ter vsebinsko bogat govor, v katerem je slavil večnostni in človeški pomen papeštva ter sv. evharistije. Izvajal je med drugim:

»Ogromna je v teku stoletij postala Petrova mreža. Tam gori na skrajnem severu Kanade imamo jezro, ki se imenuje jezero Pija IX., in onstran severnega tečajnika, kjer za cele tedne in mesece zaide solnce, so stalne misijske postaje. Tam potujejo poslanci Kristusovega ribiča in prav tako po vsej zemlji, pa tudi na skrajnem južnem koncu tega sveta, na Ognjenih otokih, po južnoameriških pragozdi, ob amazojski reki, tako med Kitajci, med Mongoli, Koreanci in Japonci, povsod je razgrnjena Petrova mreža. Mreža Kristusovega ribiča pa mora postati neprodna, da se uresniči oni izrek, ki nam ga daje pri tem delu pogum, ker ga je izrekla večna Resnica: »Da bo le en hlev in en pastir.«

V svojih izvajanjih o sv. evharistiji je govornik razlagal Kristusov izrek: »Resnično, resnično, povem vam: Ako ne boste jedli mesa sinu človekovega in ne pili njegove krvi, ne boste imeli življenja v sebi!« Nakar je s citati in z jasnimi dokazi zavračal zmote Zvinglija, Kalvina, Luthra ter janze-mistov o papeštvu in sv. evharistiji.

Navajal je zgodovinske zanimivosti, kako so nasprotniki skušali ovreči veljavnost papeštva in sv. evharistije, zlasti so poslušalce navdušili naslednji odstavki:

Ko so se dogajali dogodki, ki so v svojih posledicah privedli k ovanskim narodov in kulturni krog Evrope, sta prišla brata Konstantin in Metod učiti svete vere naše prednike in jim prinesla knjižice. Po dala sta se k papežu v Rim, da dobita pritrjudo k svoemu delu. Zivljenjepisec sv. Konstantina (Cirila) vam priporoča: Ko je prišel v Benetke, so se zgornji krog njegaj škofje, duhovniki in mnih, kakor vrane okoli točila in so, opirajoč se na krivi nauk o treh jeziki, govorili: »Človek, povej nam, kako, da si ti Slovenom sestavil knjižice in jih učil kakor nihče doslej!« Podača je bila tedaj v cerkvenih krogih ukorineno mnenje, da morajo v kateri školi imeti veljavo samo trije jeziki: hebrejski, grški in latinski. Toda drugače je menil vrhovni poglavar cerkve papež Hadrijan, ki s svojo ročjo ovanskim kosezom (veljaki) tole: »Mi smo radi volje sprejeli Metoda in ga spraševali: ga z njegovimi učenci posvetili ter poslali k vam, da vas učijo, kakor ste prosili. Pokazal nam je knjižice v vašem jeziku za vsa vaša bogoslužna opravila, kakor jih je začel Konstantin z božjo milostjo in po priprošnji sv. Klementa, da kdor more, dostojno in pravoverno uči. Naj bo to blagoslovjeno od Boga, od nas in katoliške vesoljne in apostolske cerkve.«

Katoliška cerkev je vedno ponavljala to svojo osnovno odločitev ter vedno potrjevala pravice slovenskega jezika v bogoslužju. Papež Leon XIII., je to ob 1000 letnici sv. Cirila in Metoda to še posebej poudaril. Papež Pij XI. je z latransko popoldno z italijansko državo preskrbel določbo glede jezika v cerkvi.

Cerkve uči ves čas tako, kakor je učil Kristus in za njim njegovi namestniki: »Dve sili zahtevata pokorščino, obma je nemogoče ubogati. Eni moramo odreči pokorščino. Ako se izneverimo službi Boga, da zadovoljimo ljudi, je greh in če prestopimo zakon Jezusa Kristusa, da poslušamo gosposko, ali če kršimo pravice cerkve pod pretvejo,

češ, da moramo varovati zakon. Pač je ime javne oblasti kristjanom sveto, ali njen neposreden nasilec jim je v nekem oziru odsvit in sli-a božjega veličanstva. Pač spoštujemo postavle s pravim in primernim spoštovanjem, ne iz strahu pred silo in kaznijo, ampak iz zavesti in dolžnosti.

Govornik je še posebno poudarjal dobroto sedanjega papeža, ki se je izkazala zlasti ob veliki lakoti na Ruskem, ko je z velikimi sredstvi podpiral otroke. Končal je z izpovedjo: »Verujem v eno sveto, vesoljno in apostolsko cerkev! Njej na čelu stoji že 1900 let poglavar z avtoriteto, ki jo je prejel od Boga samega in jo ohranil neoslabljen skozi vse viharje, vsa dolga stoletja. Vse pada in se ruši! Države so propadle, narodi so izginili. Bili so zatiralci, pa so danes prah in pepel. Cerkev pa stoji na skali Kristusovega namesnika. Verujemo in vemo: Peklenska sila je ne bo premogla.«

Govornikovim izvajanjem je sledilo navdušeno odobravanje vse ogromne množice žic.

Predavanje g. Zora

Sledilo je nato zanimivo predavanje, spremljano s filmskimi in skioptičnimi slikami, ki ga je imel g. Zor. V dobro podani besedi je g. Zor govoril o pomenu evharističnih kongresov, katere je začel papež Pij IX. leta 1881, nadaljeval pa papež Leon XIII. s kongresom v Lille na Francoskem. Papež Pij IX. si je nadel nalogo, da združi vse ob-

čestvo v Kristusu s pomočjo Evharistije. Za časa papeža Leona XIII. je bilo 14 evharističnih kongresov, pod papežem Pijem X. 11 velikih kongresov, in sicer prvi v Rimu, zadnji pa v Lurdu. Delo Benedikta XV. je bilo posvečeno omiljenju grozot svetovne vojne. Papež Pij XI. pa je že leta 1922 nadaljeval z evharističnimi kongresi, in sicer je bil prvi v Rimu, zadnji pa lani v Buenos Airesu.

Film je pokazal krasen potek dveh zadnjih svečanosti evharističnih kongresov namreč v Rimu in Kartageni. Ko je film pokazal sliko sv. očeta, je dvorana priredila navdušene in veličastne ovacije najvišjemu dušnemu pastirju na zemlji. Skioptične slike pa so dalje pokazale prizore iz raznih evharističnih kongresov, tako iz Dublina, iz Buenos Airesa, dalje iz jugoslovanskega evharističnega kongresa v Zagrebu ter nekatere lepe slike z verskih slovesnosti v Ljubljani.

Množica, ki je verno sledila obema predavanjem in obema navdušeno pritrjevala, je odhajala versko okrepjena in utrjena v zvestobi do cerkve, čem bolj veličastnega uspeha letošnjega evharističnega kongresa v Ljubljani.

Današnja popoldanska akademija v Unionu je izkvenela v veličastno proslavo katoliške cerkve, papeštva, svete Evharistije in Kristusa.

„Ven s framasoni!“ Na seji občin. sveta v Zagrebu

Zagreb, 17. febr. b. Na sobotni občinski seji je prišlo do burnih prizorov, ki so se začeli s tem, da je nekdo na galeriji začel vzklikati proti framasonom in zahtevati, da naj se svobodnozidarski člani občinskega sveta odstranijo iz dvorane. Galerija je bila prenapolnjena z občinstvom, ki je takoj poseglo v vzklike in sejo dvorano spreminilo v pozornico za zelo ostru obračunavanja. Občinstvo je vzklikalo s posebno vneto proti inž. Šaju in zahtevalo, naj nemudoma odide. Okrog advokata dr. Kozjaka se je zbrala posebno podjetna skupina mlajšega občinstva, ki so burno vztrajali pri svoji zahtevi, naj framasoni zapustijo občinsko zbornico. Mestni župan se je trudil, da bi vzpostavil v dvorani red, a je moral sejo prekiniti, nakar so varnostne oblasti galerijo očistile in se je seja lahko zopet nadaljevala.

Belgrajske vesti

Belgrad, 17. febr. m. Nj. Vel. kralj Peter II. si je v spremstvu maršala dvora Grujića in adjutanta dvora Antića včeraj popoldne ogledal razstavo letalskih modelov v Aeroklubu.

Belgrad, 17. febr. m. Kraljevski namestniki so v imenu Nj. Vel. kralja podpisali ukaz, na podlagi katerega se bo odslej Veliki Bečkerek imenoval Petrov grad.

Belgrad, 17. febr. m. Danes so se tu sestali inženjerji, člani belgrajske inženjske zbornice. Po podanih poročilih je bil izvoljen nov odbor in sprejeta resolucija, v kateri se zahteva, naj se nemudoma izda zakon o inženjerjih.

bi bilo neumno vojaške izpostavljati posledicam take temperature. Vsekakor pa je moja država in moja vojska pripravljena na vse. Mi se ne razburjamo, mi čakamo. Upamo pa, da bomo dočakali miru in ne bojnih zapletljajev.»

Abesinski cesar odgovarja

Mi se ne razburjamo

Moja stalna vojska je zadostna za obrambo državnih meja

Berlin, 17. febr. b. »Berliner Tagblatt« objavljaja razgovor svojega posebnega dopisnika v abesinski prestolici z abesinskim cesarjem Hajle Salasjem, ki mu je obrazložil stališče abesinske cesarske vlade v sedanjem sporu z Italijo. Cesar je častnikarju izjavil to-le:

»Z vsi silo in z vsemi močmi se trudim, da bi čim prej izpeljal sporazum, ki je bil nedavno sklenjen v Zenevi. Zenevski sklep razlagam tako, da je zveza narodov tako Italiji kakor Abesiniji enako naložila dolžnost, da se s pomočjo neposrednih pogajanj sporazumeta in spravi s sveta vse sporne točke, ki so zadnje čase nastale, to se pravi, da ugotovita, kdo je povzročil krvave spopade pri Ualualu, kdo je zanje odgovoren in končno, kje teče prava meja med Abesinijo in med italijansko Somalijo. Jaz bi z velikim veseljem sprejel sporazum, s katerim bi se na primer ustvaril nevtralen pas med Gerlogubjem in Ualualom. Toda pripravljen sem podvreči se odločkom mednarodnega sodišča glede državne priadnosti ozemlja okrog oaze Ualual. Toda do te odločitve smatram, da to ozemlje pripada mojemu cesarstvu.«

»Skrbno sem se ogibal, odkar so ti obmejni spori nastali, da ne bi s kakim dejanjem niti s kakšno besedo položaj le še poostрил. Izdal sem takoj povelje, da naj moja vojska nemudoma zapusti ozemlje okrog Ualuala in sem pustil v Gerlogubi samo majhen opazovalni oddelek 300 mož. Naročil sem poveljniku tega opazovalnega oddelka, da se pod nobenim pogojem ne sme oddaliti več kot tri kilometre od svoje postojanke.«

»Jaz sam in moja vlada ne želiva nič bolj, kot da se ohrani mir in da se spor mirnim potom reši. Toda prisiliti se ne dam, niti se ne pustim z grožnjami preplašiti. Če se pogajam, se

pogajam za to, da mirnim potom odstranim zadnji obmejni spor. Drugačnega namena moja pogajanja nimajo. Mobilizacijo dveh italijanskih divizij od vsega srca obžalujem, ker smatram, da mobilizacija ni tisto sredstvo, ki naj bi vzpostavilo in utrdilo zaupanje med obema državama. Nasprotno, mobilizacija zna zaupanje le še bolj omajati in moje državljane le še bolj utrditi v prepričanju, da ima Italija slabe namene proti moji državi.«

»Abesinija na italijansko mobilizacijo ne bo odgovorila z enakimi ukrepi. Moja stalna vojska v pokrajinah Harar in Bali je zadosti močna, da brani meje moje države. Okrepitev ne potrebuje nobenih. Zaenkrat ne najdem nobenega razloga, da bi segel po izrednih ukrepih, ki bi jih morda Italija smatrala za izzivanja. Na drugi strani pa je vročina ob sedanjem letnem času tako strašna, da

Poveljnik videmskega armadnega zbora odpotoval v Afriko

Rim, 17. febr. c. Poleg dveh divizij, ki jih je Italija mobilizirala z javnim poveljem, se vrši med fašističnimi milicijami velika propaganda za prostovoljno udeležbo. Po vsej Italiji gredo vojaški transporti proti jugu, kjer se čete vkrcavajo v Messina in v Sirakusa. Povsod vlada vtis, da je vlada poklicala pod orožje več kot pa dve diviziji in da je bilo poslanih v Eritrejo in v Somalijo, da tam branijo domovino» več kot pa tistih 3000 fašističnih milicnikov, ki so včeraj delirali pred Mussolinijem in šefom štaba fašistične milice generalom Terruzijem. Danes se je raznesla po Rimu celo vest, da sta davi odpotovala iz Messine z vrhovnim poveljnikom afriških čet generalom Grazianijem tudi dva poveljnika armadnih zborov, in sicer armadna generala iz Vidma in Bologne. Iz tega sklepajo, da gre za veliko bolj obširne mobilizacijske oddelke, ker sicer bi ne pošiljali v Afriko poveljnike armadnih zborov, če bi ti zborji ostali doma v Italiji. — Milicnikov se bo po tukajšnjih poročilih prostovoljno javilo vsaj 70.000.

Kako je nastal italijansko-abesinski spor?

Tako pravijo Abesinci

Tako trdijo Italijani

Na kongresu Združenja bank Jugoslavije

7 milijard na ramah našega kmeta

Neizprosna obsodba za kmeta usodepolnega režima JNS

Novi Sad, 17. febr. m. Ob priliki 10 letnice obstoja tukajšnjega Združenja denarnih in zavarovalnih zavodov se je danes vršil kongres Združenja bank kraljevine Jugoslavije. V predsedništvo kongresa je bil med drugimi izvoljen od slovenskih denarnih zavodov dr. Slickar iz Ljubljane. Glavni govornik na kongresu je bil dr. Vlada Marković, predsednik Združenja bank v Beogradu, ki se je v svojem govoru bavil predvsem z vprašanjem kmet-skih dolgov in njih zaščite. Med drugim je poudarjal, da pri reševanju tega vprašanja splošna sploh ni bio pravega merila. Napravili so tudi več napak, tako med ostalimi, da se je za kmetске dolgove dajala splošna zaščita namesto osebna. Ta splošna zaščita je pa bila v škodo upnikov in ne celote. Vse to je napravilo mučno situacijo v naših že drugače neurejenih kreditnih odnosih. Predvsem v naših zasebnih zavodih, in to ne samo pri onih, ki dajejo kredit kmetom, temveč tudi pri tistih, ki so takim denarnim zavodom kreditirali. To se jasno vidi v tem, da se število takih denarnih zavodov, ki so morali zaprositi za razne zaščite, stalno veča. Danes je takih zavodov v državi 199 poleg 185 zadrug. Njihovo število se bo pa zaradi ekonomske krize še povečalo. Dr. Marković je nadalje poudarjal, da se z nepravno rešitvijo vprašanja kmet-skih dolgov ubija kredit ne samo kmetem dolžnikom, temveč tudi onim kmetom, ki do sedaj takih kreditov niso izkoriščali.

Združenje bank v Beogradu je zbralo tudi podatke o višini kmet-skih dolgov in terjatev, ki

so znašale 1. marca 1932 okrog 2065 milijonov dinarjev, vloge pa 1457 milijonov dinarjev. Kmetje so tem denarnim ustanovam dolgovali 599 milijonov Din po odbitku njihovih vlog. Tu niso všteti dolгови, podeljeni pri Privilegirani agrarni banki v iznosu 739 milijonov Din. Dne 31. decembra 1934 so pa znašali ti dolгови pri teh zavodih 1536 milijonov Din, ne računajoč vlog pri Privilegirani agrarni banki v iznosu 729 milijonov Din. Vloge so se pa znižale na 590 milijonov Din. Vloge pri PAB v iznosu 32 milj. Din niso vštete. Kmetje so po odbitku vlog dolgovali 946 milijonov dinarjev.

Iz primerjav teh podatkov se vidi, da so kmetje plačali navednim zavodom in hranilnicam 379 milj. Din. Denarne ustanove so pa izplačale kmetom 697 milj. Din vlog. Nato omenja dr. Marković, da je leta 1932 zbrala podatke o višini kmet-skih dolgov tudi PAB, da pa ti podatki ne odgovarjajo resnici. Po podatkih PAB znašajo kmet-ski dolгови v državi okoli 7 milijard dinarjev.

Končno je poudarjal tudi, da vprašanje kmet-skih dolgov ni problem, ki bi ga morali nujno in ločeno reševati, temveč samo vprašanje, ki bi se naj vzelo v pretres ob priliki reševanja kompleksa gospodarskih in kreditnih problemov. Za Markovičem je govorilo še več govornikov ter je bila nato sprejeta resolucija, ki bo predložena kraljevski vladi.

Trpeča Cerkev v Mehiki

333 duhovnikov za 15 milj. vernikov

14 zveznih držav s 7 milijoni vernikov brez duhovnika - En duhovnik za 250.000 ljudi - Nadškoš edini dušni pastir v državi

Washington, 17. febr. TG. Nadškoš Ruiz y Flores, apostolski delegat za Mehiko, ki živi v prognanstvu, je izdal zanimivo statistiko o sedanjem položaju mehiške cerkve. Iz te statistike sledi, da je kulturno bojnica mehiška država dovolila za vse državno ozemlje, ki obsega 745.257 kvadratnih milj (za štiri Jugoslavije) in šteje 15 milijonov prebivalcev, samo 333 duhovnikov. V 14 mehiških zveznih državah, kjer prebiva nad 7 milijonov ljudi, sploh ni nobenega duhovnika več. Nekatere

države niti od osrednje vlade dovoljenih duhovnikov niso priznale in so jih naknadno izgnale. Razmere so strahotne, saj pride, recimo, v državi Durango en duhovnik na 250.000 vernikov, v državah Hidalgo in Queretaro pa en duhovnik na 140.000 vernikov. Po drugih državah je razmerje tako, da pride po en duhovnik na 50.000 vernikov. V državi Oaxaca je nadškoš Nunez y Zarate edini duhovnik za vse dušno pastirstvo, toda tudi tega so sedaj pregnali in se je zatekel v Mexico City.

Proslava obletnice kronanja Pija XI.

Ljubljana, 17. februarja.

V duhovnem soglasju z vsem katoliškim svetom je danes naša mesto proslavilo trinajsto obletnico kronanja sedanjega sv. očeta papeža Pija XI. Ob 10 dopoldne je bila pontifikalna služba božja v stolnici. Pred sv. mašo je knezoškoj dr. Gregorij Rožman imel velik cerkven govor, v katerem je posebno naglašal, da morajo katoličani v vsakem oziru poslušati katoliško cerkev, ki najbolje varuje čistost njihove vesti in zavesti. Globlje misli in dovršeno govorniško prednašanje knezskoga je napravilo izreden vtis na slehernega poslušalca. Po svojem govoru je imel g. knezoškoj ob številni asistenci slovesno službo božjo z zahvalno pesmijo, nakar je sledila papeška himna. Slovesni službi božji je prisostvovalo številno občinstvo, ki je do kraja napolnilo cerkev, med tem tudi polnoštevilno katoliško dijaštvo s katol. akademskim starešinstvom.

Po službi božji v stolnici je katoliško dijaštvo priredilo v dvorani Akademikega doma akademijo, ki se je prav tako udeležilo mnogo zastopnikov Akademikega starešinstva s predsednikom g. dr. A. Gosarjem na čelu, dalje stolni prosti in generalni visar g. Ignacij Nadrah ter številno dijaštvo. Govorili je najprej predsednik Akademike zveze g. Ciril Zebot, ki je naglašal zvestobo slovenske mladine katoliški cerkvi. Predavanje g. prof. Ter

čelja o papeštvu in našem narodnem problemu v Primorju je odpadlo. Glavni govornik vseuč. prof. dr. Ehrlich je imel nato obširen in globoko zasnovan govor, v katerem se je dotaknil mnogih perečih vprašanj.

Po govoru dr. Ehrlicha je bila ta lepo uspeša akademija zaključena.

Maribor, 17. februarja.

Slavnosno zvonjenje je snoči naznanjalo po Mariboru današnjo cerkveno proslavo 13. obletnice kronanja sv. očeta, ki se je vršila v stolnici ob 9.30. Slavnostni cerkveni govor je imel stolni kanonik dr. Ivan Zagar. Orisal je lik velikega papeža, ki se markantno dviga nad zmotami in zmedami današnjih dni ter s sigurno roko vodi krščanski svet v boljše bodočnost. Po slavnostni pridigi je bila pontifikalna sv. maša, ki jo je služil prevz. lavantinski nadpastir dr. Ivan Tomažič. Sv. opravilo se je zaključilo z zahvalno pesmijo. Cerkevne slovesnosti so se udeležile vse mariborske katoliške organizacije s svojimi zastavami. Mariborčani in okoličani so veliko in prostorno notranjost stolnice docela napolnili. — Izven cerkvene proslave obletnice kronanja sv. očeta se bo vršila v Mariboru v večjem slogu na praznik sv. Jožefa.

Blagoslov novega oddelka v umobolnici na Studencu

Ljubljana, 17. februarja 1935.

Kakor je »Slovenec« v nedeljski izdaji že poročal, so danes dopoldne odprli v bolnišnici za duševne bolnike na Studencu nov, moderen ženski oddelk, uspeh dolgotrajnih prizadevanj prejšnjega in sedanjega upravnika te bolnišnice, s katerim dobiva ta važni zavod 100 novih postelj in druge potrebne prostore, ki so za zdravljenje duševnih bolnikov potrebne, poleg tega pa vzorne higijenske instalacije, ki odgovarjajo najbolj sodobnim zahtevam na tem polju.

Slovesnost je bila prav prirčno skromna. V veliki dvorani, kjer bodo bolnice prebivale podnevi, je upravnik bolnišnice sprejemal povabilne goste, med njimi prevzvišenega knezoškoga dr. Gregorija Rožmana, ki je hotel novi oddelk sam blagosloviti, da na ta način pokaže svojo osebno skrb za najbolj nesrečne in ljubezni najbolj potrebne bolnike, nadalje zastopnika ministra za socialno politiko senatorja Pucelja in zastopnika bana načelnika dr. Majerja ter veliko število zdravnikov iz Ljubljane in okolice.

V svojem pozdravnem govoru je dr. Gerlovič naglasil važnost te pridobitve ter se zahvalil vsem, ki so prispevali, da se je Studenec obogatil z modernim ženskim oddelkom, ki bo tudi zdravniškemu osebju omogočil, da bodo lažje delali za blagor njihovi skrbni poverjenim bolnicam. Rad bi videl, da pride za ženskimi tudi še novi moški oddelk ter bo njegova skrb, da se tudi ta zamisel v bodočnosti uresniči. Prosil je predstavnik oblasti, naj se za to zamisel zavzamejo.

Zborovanje nižjih mestnih uslužbencev

Ljubljana, 17. februarja.

V dvorani mestnega magistrata so danes dopoldne zborovali nižji uslužbeni mestne občine, ki so imeli občni zbor svoje stanovske organizacije. Zborovanje je vodil predsednik g. Karel Oblak, ki se je spominjal smrti kralja Aleksandra in obljubil zveštevati v imenu vsega članstva novemu kralju Petru II., čemur so se pridružili vsi zborovalci. Pozdravil je predsednika zveze magistratnih zastavljencev direktorja g. Jančigaja in tajnika g. Pelana, nato pa predlagal pozdravne brzojavke lin. ministru Stojadinoviču, banu dr. Pucju, ki je sedaj v Beogradu, in Solbodanu Vidakoviču, podpredsedniku zveze občinskih namestencev za vso državo.

Tajnik g. Ivan Furman je poročal o delu odbora, o številnih intervencijah, prošnjah in opisal, s kakšnimi težavami so se nižji uslužbenci borili in da so dostikrat šli pri važnih odločitvah tudi preko njih. Poudaril je, da sta predsednik Zveze mag. zastavljencev in pa načelnik ekonomata šla zelo na roko. Delo s tem se ni končalo, zlasti bo treba skrbeti glede novega službenega pravilnika in nove uredbe o občinskih uslužbencih.

Blagajniško poročilo je podal g. Karel Kačar, ki je naglašal, da zaradi krize stanje blagajne pada. Za revizorja je poročal g. Tomaž Iglič, ki je predlagal razrešnico, kar je bilo soglasno sprejeto.

Govoril je nato predsednik Zveze mag. zastavljencev direktor Jančigaj, ki je podal obširno poročilo o položaju, o borbah občinskih uslužbencev v Ljubljani in v Beogradu, posebno pa še o uredbi, ki bi morala iziti dne 1. oktobra 1934, ako je ne bi preprečil močan vpliv organizacije občinskih

uslužbencev. Z novim položajem v državi je nastalo upanje, da se bo stvar za občinske uslužbence okrenila v novo boljše smer. Podrobno je razpravljal z ozirom na časopisne vesti, da se nameravajo občinski uslužbenci znižati dohodki za 10%. Za svoja izvajanja je govornik žel obilen aplavz, deloma že med govorom.

Za predsednika je bil zopet izvoljen g. Oblak, in sicer letos že 4. setič. Soglasno je bil nato zopet izvoljen vse stari odbor s tajnikom g. Furmanom in blagajnikom g. Kačarjem.

Pri slučajnostih so razni govorniki, med temi tudi g. Pelan, obravnavali zlasti takso na dekrete za napredovanje, ki znaša pri nas 10%, med tem, ko v prejšnji Srbiji samo 1%, o uredbi dvojnega zaslužkarstva, zlasti glede takih, ki stanujejo pri starših.

★

Avtomobilska nesreča. Na Trati pri St. Vidu se je ob sobote na nedeljo okoli polnoči prevrnil neki dvosedelčni avto. Voznik je bil poslovodja neke ljubljanske tovarne. Avtomobil je zdrčel po zledeneli cesti v bližnji telegrafski drog ter se nato prekrulnil v graben. Pri nesreči je dobil voznik težje poškodbe na glavi, medtem ko je voznikova žena, ki je sedela poleg, odnesla le lažje praske. Mali avtomobil je bil tudi vse razbit. Voznikovo stanje kaže danes že na boljše. Zdravi se v Slajmarjevem domu.

Zaboj smeti se je vnel ponoči v trgovini Jugospori, ki je kakor znano, v konkurzu. Stražnik je poklical poklene gasilce, nakar sta dva gasilca odprla roletno in dvojna vrata ter s pomočjo hišnika pogasila ogenj.

strop, nekaj časa pa ljudi. Strop je bil prav lep, ljudje pa ne. Opazoval in gledal sem ta obraz, pa zopet drug obraz in zopet tretji obraz, pa so se mi zdeli ljudje vsi tako nekam čudno stari. Na nobenem obrazu nobenega življenja, nobene živahnosti, nobene razgibanosti — povsod sami utrujeni stari vseh starosti: 20 letni stari, 30 letni stari, 50 letni stari, ki so vsi zrlj tope predse kakor pokvarjeni avtomati. Veselja nikjer, smeha nikjer, saljive besede nikjer. Sama zima, da je človeka kar treslo od vsega tega notranjega mraza in notranje praznine in puščobe ...

V tej praznini in puščobi sem vzel v roke časnik in začel brati naslove — drugo tako ni nič —: Vojska v Afriki — Japonci grdo gledajo (drugače ne morejo, ker imajo oči premaknjene na posve) — Nov ban — Občinski davek na kvarte in na kvante — Poročil se je (pregovor pravi, da otrok in tepec ne znanjaka) in podobne stvari — ja, pa to sem tudi bral, da je nekdo obhajal svojo 50 letnico, kar je zlasti za gospode gostilničarje važno — potem sem pa čisto nehoti in nevede slišal od sosedne mize, da bodo začeli v Ljubljano voziti »novo miselnost«.

Nova miselnost, hm, to bi bilo pa morebiti nekaj, ampak kaj je to? Miselnost — misliti — to mora biti nekaj možganskega, sem si rekel; take stvari bi pa v Ljubljani — in morebiti tudi v Mariboru — sijajno »šle«. Ljubljana sicer ni brez možganov in mesarji jih kar prodajajo, kakršne hočeš: goveje, telečje in ne vem kakšne še, ampak človeških, iz katerih se dela miselnost, pa v Ljubljani še nikdar ni nihče prodajal, kar je dokaz, da v Ljubljani možganov menda sploh ni. Ta reč bi torej prav gotovo sijajno nesla, ampak kaj dobili »novo miselnost«? In kaj hoče »nova miselnost«?

Kdor hoče kaj novega, ta mora opustiti to, kar je staro. Staro ljubljansko miselnost je poznam:

Gasilci zborujejo

Ljubljana, 17. febr.

Ob polni udeležbi delegatov in članov je bil danes dopoldne v oblačilnici Mestnega doma občni zbor **Gasilske župe Ljubljana-mesto**. Občni zbor je vodil starešina župe g. Ivan Vrbinec. Starešina župe se je spominjal predvsem smrti pokojnega kralja Aleksandra, kateremu so vsi prisotni vzklíkili »slava!« ter nato novega kralja Petra II., kateremu so prisotni navdušeno vzklíkili »Zivel!«. Spominjal se je dalje pokojnega starostu župe g. Zupana, čigar spomin so člani tudi počastili. Sporočil je dalje, da je prevzel pokroviteljstvo nad gasilskim gibanjem kraljevič Tomislav, kar so delegati sprejeli z navdušenjem na znanje.

Tajniško poročilo je podal nato g. Boris Roš (od gasilske čete tobačne tovarne), ki je podal zanimivo statistiko. Župa šteje sedaj 13 društev s 455 člani. Poročil je datje o stanju opreme, številu predavanj in vaj. V župi je 9 motornih brizgaln z nad 2000 m cym, od katerih je okoli 500 m gumiziranih. V župi je bilo v tekočem društvenem letu okoli 60 požarov, pri katerih so njene gasilske čete uspešno sodelovale.

Blagajniško poročilo je podal g. Stane Pristovšek. Poročilo je bilo zadovoljivo, nakar je v imenu nadzorstvenega odbora predlagal g. Josip Černe (iz Zgornje Siške) raz-

rešnico, ki je bila soglasno sprejeta. Volitev letos ni bilo.

Pri raznoterostih so nekateri delegati predlagali, naj se župa zavzame za zgradbo gasilskega doma v Ljubljani, ki naj bi ga zgradili gasilci vse Slovenije. Ta predlog je že lani sprožil poveljnik poklicnih gasilcev v Ljubljani g. Gostiša. Predlog je bil soglasno sprejet. Dalje je bil sprejet predlog, da se napravi pri vseh četah natančna revizija in da se ugotovi stanje orodja in pa proračun najnujnejših naved, kolikor pač dopuščajo denarna sredstva društev. Župa naj uvede pri svojih društvih tudi enotno opremljeno orodje, zlasti enakost spojk, kar je zelo važno. G. Gostiša je dalje poročal, da bo na letošnjem velesojmu prirejena obsežna gasilska razstava, ki se je bo udeležila tudi ljubljanska gasilska župa. Razstava bo vsebovala bogato gradivo, ki bo pokazalo razvoj gasilstva od primitivnih začetkov do današnjih dni, dalje vso potrebno statistiko in razvoj gasilstva v Sloveniji itd.

Uspeli občni zbor je bil nato zaključen.

V dvorani hotela Metropol so dopoldne ob istem času zborovali gasilci **gasilske župe Ljubljana-okolice**. Zborovanje je vodil gosp. Grad iz Zg. Kašlja. Na tem zborovanju so bili sprejeti približno enaki sklepi kakor na zborovanju župe Ljubljana-mesto.

Mariborski avtomobilski klub v jubilejnem letu

Maribor, 17. februarja.

Mariborska sekcija avtomobilskega kluba slavi letos jubilej svojega desetletnega obstoja. V znaku tega jubileja je bil tudi današnji občni zbor. Vodil ga je predsednik svetovnega Ferdinanda Pintera. V svojem poročilu, v katerem se je uvodoma spominjal velike izgube, ki je zadela naš narod s smrtjo blagopokojnega kralja, po zaobljubi novemu vladarju Petru II. ter po predlogu, da se pošljejo poklonilne brzojavke Nj. Vel. kraljici ter princu regentu Pavlu, je prešel na poslovno plat dela mariborske sekcije. Podrobno se je bavil zlasti z vprašanjem cest, ki je v naših krajih največja ovira razvoju avtomobilskega prometa in napredku tujeskega prometa, ki je v sedanjem času vedno bolj odvisen od avtomobilizma. Zlasti drastične primere je navajal o stanju glavne naše prometne žile, ki veže državo s severnimi in severozapadnimi državami — ceste St. Ilj—Ljubljana—Sušak, ki je v nevdžrženem stanju. Omenjal je nadalje zaviranje avtomobilizma z raznimi davčnimi ter toplo pozdravil korak finančnega ministra, s katerim je odpravil neznosne takse na motorna vozila. Podal je nato zgodovino desetletnega delovanja in razvoja mariborske sekcije.

Tajniško poročilo je podal sekcijski tajnik major v p. Sertič. Izdalo se je lani 217 tripotikov (za 39 manj, kot 1933), karnetov 5, mednarodnih šoferskih izkaznic in uverenj za vozilo 322. Začetkom leta je bilo 108 rednih članov, 90 članov Kola avtomobilistov. S 1. januarjem 1935 pa šteje sekcija skupno 177 članov. Blagajniško stanje je podal v svojem poročilu blagajnik dr. Vilko Marin: Izdatkov je bilo 75.000, dohodkov 87.000. Po podelitvi razrešnice so se vršile nadomestne volitve. V odbor so bili izvoljeni dr. Robič, ravnatelj Krejči, inž. Fridan in dr. Pfrimer. V nadzorstvo: Rosenberg, Gustav Scherbaum, dr. Goršek. Proračun se je določil 75.800 Din izdatkov in 75.900 Din dohodkov.

Štajerski strelci polagajo račune

Maribor, 17. februarja.

V spodnji kazinski dvorani se je vršil danes dopoldne občni zbor mariborskega okrožja strelskih druščin, ki zavzema velik del Spodnjega Štajerja in Prekmurja v svoj delokrog. Za občni zbor je vladalo nenavadno zanimanje ter se ga je udeležilo od 45 članov, katerih 31 s svojimi delegati. Navzoči so bili tudi mnogi predstavniki mariborskega javnega življenja, tako garnizionar podpolkovnik Nikolič, poveljnik orožniške čete podpolkovnik Gerovac, magistratni ravnatelj Rodošek, predsednik SLD ravnatelj Poganič, okraj. glavar dr. Senekovič, ravnatelj Tuž, prometne zveze Loos, dr. Tominešek itd. Vodil je zborovanje predsednik polkovnik Boža Putnikovič, ki je imel uvodoma ognjevit patriotični nagovor ter je nato podal zanimivo bilanco društvenega dela. Na strelskem polju so se dosegli na področju mariborskega okrožja lanske leto lepi uspehi ter je število druščin zopet znatno porastlo. Po poročilih, ki so jih podali ostali funkcionarji ter revizorji so sledile volitve, ki so prinesle znatno zanimivost. Predstavniki strelskih druščin so namreč odločno zahtevali, da se izvolijo v odbor predvsem delavci iz strel-

skih druščin, dočim je hotel odbor rezervirati večino odborniških mest za predstavnike, ki bi jih naj imenovali v vodstvo Narodna odbora in sokolska župa. Končno se je izvolil odbor, v katerem so: predsednik polkovnik Boža Putnikovič, I. podpredsednik dr. Miloš Vauhnik, II. podpredsednik poveljnik 32. ar. polka podpolkovnik Mihajlo Radovanovič, tajnik narednik Stanko Varšek, blagajnik Rajko Boltavzer, odborniki: Desnica, Jakopce, Horvat, Koštomaj, inž. Dračar, ravnatelj Sterzer, Terčelj, Lukuar, Gamzer, podpolkovnik Gerovac, Mitrovič, Babič, Revizorja: ravnatelj Bogdan Pogačnik in dr. Ivan Jančič. Pri slučajnostih so se obravnavali številni predlogi strelskih druščin, ki stremijo po izpolnitvi notranje organizacije. Okrožje se je razdelilo na posamezne okraje, ki bodo prirejali okrajne tekme, da se tako lažje doseže popolnejša izbira najboljših strelcev, ki se pošljejo potem na državno tekmovanje.

Mariborski drobiž

Maribor, 17. februarja.

Smrtonosen spopad. — V Veliki goradi, majhni vasi na Dravskem polju, ki spada pod občino Pragersko, je prišlo snoči v poznih urah do usodnega dogodka, ki je pretresel vso okolico. V gostilni je nastal spopad med fanti, ki je zahteval mlado človeško življenje. Obležal je 25-letni Stefan Zumer, kateremu je neki V. razrazil na strahovit način trebuh. Z enim samim sunkom žepnega noža mu je prepral trebuh od spodaj navzgor v oči dolžini, da se mu je takoj vsul drob po tleh. Navzoči so nesrečnemu mladeniču nudili prvo pomoč, mu natlačili zopet drobno nazaj ter nemudoma odhiti na postajo v Pragersko, od koder so telefonirali po mariborske reševalce. Pomoč iz Maribora pa je prišla že prepozno. Se preden je prispel reševalni avtomobil, je Zumer izdihnil v strahovitih bolečinah.

Kaznovana nepredvidnost. Včeraj je vozil mariborski odvetnik dr. B. iz Celja s svojim avtomobilom proti Mariboru. V Smarjetni vasi je avtomobilist dohitel z dvema naloženim voz, ki je peljal na napačni strani ceste. Med prehitevanjem, pri katerem je avtomobilist znatno zmanjšal brzino, pa je skočil izza voza preko ceste nenadoma mlad 8-letni fant. Skok na cesto je bil tako nenaden, da avtomobilist ni mogel nicesar ukreniti ter je zadel z vozilom v dečka. Suneč je bil usoden, ker je dobil fant veliko luknjo v lobanji ter prelom desne noge. Avtomobilist je ponesrečenega dečka naglo naložil na vozilo ter ga zapeljal v bližnjo bolnišnico, kjer so ga takoj operirali ter upajo, da ga ohranijo pri življenju. Kakor so potem pokazala poizvedovanja v vasi, je imel povožen fant grdo navado, da je jezil avtomobiliste s sličnimi praskami preko ceste neposredno pred vozilom. Za svojo nepredvidnost je doživel sedaj strahovito kazen.

LJUDSKA UNIVERZA V LJUBLJANI

Ljudska univerza. Drevi ob 20 bo predaval v dvorani Delavske zbornice g. univ. prof. dr. Hadži Jovan o naših jezerih in njih živalstvu. Predavanje bodo spremljale skriptne slike. Vstop je prost.

Tako naokrog

Dandanes živi svet v zlati dobi splošne beračije, elegantne pučarije in jeticnih bednostnih fondov. V takih časih življenje res ni prijetno, ker človek kar ne ve, kam bi hodil po denar, toliko ga je. Človeka sicer oko postave pogleda nekoliko bolj »z belino«, če gre beračiti, ampak to nič ne stori — zato pa človeku, ki se zateče v bednostni fond, nalože toliko denarja za popotnico, da ga do štirih zjutraj ne prinese domov, kar je pa zopet nerodno, posebno če je človek oženjen. Tako človeku, ki se v potu svojega obraza trudi, da mu ne bi bilo treba delati, ne kaže nič drugega, kakor da prodaja večer za večerom od gostilne do gostilne braziljske lesnike in pomaranče, ali pa kalifornijska jabolka s Stajerskega; s stajerskim ali z dolenskim sadjem pa ni nič, ker je domače ...

Prenašati košare okrog po svetu pa ni prijetno; to je delo. Zato sem hodil vse pretekle nozdr dni posedat v kavarno in premišljevati, kako bi se rešil svojih težkih skrbi, pa mi ni prišlo nič pametnega na misel. Za veriznika ne morem iti, ker nimam za seboj predpisane vajeniške dobe — ravno takrat namreč, ko sem se hotel iti te plodonojne obrti učiti, je napovedal zadnji veriznik konkurz. Potem sem se hotel iti učiti na Turško za sultana, pa še do kolodvora nisem prišel, ko sem srečal znanca, ki mi je povedal, da so to lepo službo reducirali. Nekaj časa sem računal tudi na Bleiwesovo cesto v Ljubljani, kjer je bilo prav lepo stanovanje izpraznjeno, pa me še blizu niso pustili, da se vprašat nisem mogel, koliko znaša letna najemnina za prosto kurjavo. Torej povsod dvakrat nič.

Posedel sem torej v kavarni, si grel svoj pregrešni hrbet pri topeli peči, pil, kar mi je postavilo na mizo dobro točajsko srce, in gledal nekaj časa

»Tukaj, gospod; pa se še oglasite, če vam je bo zmanjkalo!«

Plačal sem zahtevani znesek in dokupil še nekaj praznih steklenic. Te sem doma napolnil in odšel na delo. Delo je šlo dobro od rok in prav kmalu sem vso »novo miselnost« prodal.

Ampak posledice te »nove miselnosti« so bile strašne! Niti en dan ni minil, pa so ljudje pripovedovali o učinkih: eden je dobil kurje oči, ker se je namazal z »novo miselnostjo« po nogah (zoper trgancem); drugemu so izpadli vsi lasje, ker si je »novo miselnost« utiral v glavo po lasih; tretjega so pa odpeljali nekam blizu Ljubljane, ker je vso »novo miselnost« utiral na dušek popil. Kakor pravijo, je bil ta nesrečen politik — kojega posla, na katerega sem se tako veselil, pa je bilo s tem konec in Ljubljana ni več v nevarnosti, da bi ji »nova miselnost« pokvarila njene dosedanje stare možgane: Ljubljani bodo jedli, cvikali in kvantali in kvantali, kakor so doslej ...

skrb za ljudi želodček, nekaj cvička, včasih napoved, da ima »pik fircig« (ali pa morebiti »fircigare« ali pa »ospice«), potem nekaj zabavljanja ali kakor se bolj učeno reče: politike, in nekaj laži in opravljanja; vsa ta »miselnost« pa je polita z mešanico sirovosti in umazanih, pa je!

»Nova miselnost« bo morala torej z vso starino pospraviti, če se bo hotela sama uveljaviti tako, da se bo izplačalo, to mi je bilo jasno.

Ampak kje bi jo človek dobil? Pri odvetnikih pojde bolj težko, sem si dejal, ker ti nimajo posla z možgani, ampak s pravdami. Pri zdravnikih? Ti imajo sicer do možganov pravico, nimajo pa radi sitnosti, ki jih človeku delajo možgani. S profesorji pojde tudi težko, če jim je nova miselnost sploh že dovoljena. Ne kaže torej drugače, kakor da vprašam v kakšni lekarni; tam bo »nova miselnost« sicer draga, ampak človek bo vsaj videl, kaj in kakšna je.

Res grem iz kavarne — kjer pa računa nisem poravnal — v bližnjo lekarno. Tam povem svojo željo. Ze bolj prileten gospod me čudno pogleda in se potipa po hlačah zadaj, kakor da se hoče prepričati, če ima revolver pri sebi. Odgovoril mi pa starejši gospod ni nič, zato pa se je oglašil mlajši gospod:

»Kaj želite, novo miselnost? Aha, to je nekaj za možgane, kajne?«

»Da, da, tisto — tisto bi rad! Vsaj za vzorec!«

»Kar vsedite se, gospod, bo takoj gotovo! To je izvrstna stvar, gospod, boste videli! To je tako nekaj močnega, da človeka vsega predrugači. Kdor to sredstvo uživa, pozabi na vse staro, stari možgani kar razpadejo, potem pa zrastejo novi, prav tako kakor lasje, če jih ostrizete — boste videli, da boste zadovoljni!«

Sedem in čakam potrpežljivo kakor božji volec. Pa ne predočijo.

Od Soče čez Zilo

Kraji, ki ne smemo pozabiti, da so slovenski

Ruda na Koroskem

SALDA-KONTE
STRACE - JOURNALE
SOLSKO ZVEZKE - MAPE
ODJEMALNE KNJIZICE
RISALNE BLOKE
ITD.

K. T. D.
V LJUBLJANI
KOPITARJEVA ULICA 6
II. NADSTROPJE

ČUVAJTE JUGOSLAVIJO!

Duhovnik trpin

Z Vojskega nad Idrijo nam pišejo: Leta 1913 je prišel k nam za župnika g. Janko Kmet. Skoraj 20 let je deloval med nami tiho, a neutrudljivo. Kaj se pravi v naši župniji vztrajati tako dolgo, to ve le tisti, ki je poskusil. Saj je naš kraj 1090 m nad morjem, 52 km oddaljen od železnice in vsako zimo radi snežnih zametov popolnoma odrezan od sveta. G. Janko je bil med nami zadovoljen in vsi smo ga imeli radi. Koliko je imel dela, truda in žrtve z nami in posebno z našo cerkvijo, ki jo je znotraj in zunaj tako lepšal, da smo nanjo res ponosni, to ve le on sam in Bog. V najboljših letih in sredi dela pa je nenadoma omahnil in se zrušil kot vojak na bojišču, zadet od sovražne krogle. Dne 25. junija 1932 ga je zadela kap in od tega časa dalje je živa podoba trpečega Joka. Ne more več ne hoditi ne govoriti in že tretje leto mu je na bolniški postelji edini tovariš trpljenje in zapuščenost. On, ki je vsakemu rad pomagal, je sedaj onemogel, hrom in popolnoma navezan na pomoč drugih. Smili se nam v dno srca in boli nas njegova nesreča. Vsem, ki so ga poznali, posebno njegovim sošolcem, sporočamo te žalostne vrstice s prošnjo, naj se ubogega trpina spominjajo v molitvi. Tudi tarani prosimo Boga, da bi dobremu gospodu olajšal grenko trpljenje, da bi ga tolažil in mu dal milost, da bi mogel udano v voljo božjo nesti svoj križ do zadnje postaje.

Narodno-obrambna akademija v Izlah

Preteklo nedeljo so vsa društva v Izlahah priredila narodno-obrambno akademijo z zelo pestrim sporedom. Akademija je v vsakem oziru uspela. Vršila se je v Zadrugini dvorani, ki je bila popolnoma zasedena. Na programu je bilo poleg recitacij, ki so vse spominjale na bol naših zamejnih bratov in ki so jih prav lepo podali otroci narodne šole, tudi petje. Sodelovali so kar trile pevski zbori, in sicer pevsko društvo »Loški glas« čerkveni pevski zbor in pa rudarski zbor »Sermnik«. Zepeli so nam par umetnih in narodnih pesmi, ki smo jih prav radi in zbrano poslušali. Odrezali so se prav vsi! Naša deca pa nam je podala prav kresno otroško igro »Deca išče kralja Matjaža«, pod vodstvom gdene učiteljice Mare Samsove, ki se je neumorno posvetila tej prireditvi. Igrica kakor živa slika sta se nas globoko dojmili, saj sta nam ena in druga pokazali, kako je trpljenje, ki ga trpe dnevno naši bratje v sužnosti. Odhajali smo hvaležni za krasen užitek, ki so nam ga priredila društva v Izlahah, in z željo, da bi se nam take prireditve kaj pogosto prirele. Naše narodno-obrambno delo sepa vse

— Urejena prebava in zdrava kri se doseže z dnevno uporabo pol čaše naravne »Franz-Josef-grenčice. Strokovi zdravniki za motenja v prehrani bvalijo »Franz-Josef«-vodo, ker pospešuje delovanje želodca in črevesa, preprečuje oteklost jeter, zvišuje izločevanje žolča in sečnice, poživlja izmenjavo snovi in osvežuje kri.

Najvišja in najmanjša kultura

Trst, 15. februarja.

Nekako splošno merilo nekulturnosti ali kulturnosti katerega naroda je analfabetizem, število ljudi, ki ne znajo ne pisati ne brati, oziroma ljudi, ki znajo oboje. Po odstotkih analfabetov danes presojamo, na kako visoki kulturni stopnji živi kak narod ali kak država.

Ker od strani italijanskega nacionalizma vedno slišimo široke besede o 2000 letni kulturi, katero je treba zanesti v barbarške nove pokrajine na severni meji sedanje Italije, kar sedaj opravlja fašizem, je prav, če imamo tudi o tem pravo in objektivno sliko.

Prav gotovo pa se ne bomo pregrešili zoper objektivno resnico v škodo italijanskega naroda, če navedemo podatke, katere o analfabetizmu priobčujo italijanski časopisi. »Il Piccolo della Sera« od 14. februarja namreč prinaša obširen članek, kako se manjša analfabetizem v Julijski krajini in v drugi Italiji. Iz tega članka posnemamo te podatke, katerim hočemo na koncu dodati kratko pojasnilo zaradi jasnosti in objektivnosti:

Na podlagi ljudskega štetja iz leta 1931, je ugotovljeno, da je največ analfabetov v vsej Italiji med ljudmi, ki so bili rojeni pred letom 1866, ko se je Italija združila. To je žalosten preostanek žalostne dobe, ko so nad Italijani vladali tuji. Med starej od 70 do 90 let je v vsej Italiji kar 50% analfabetov; od 55 do 70 let 34%, od 45 do 55 let 24%, od 35 do 45 let 18%, od 25 do 35 let 13%, od 15 do 25 let 10%. Povprečno pa je danes po vsej Italiji 20% analfabetov. Iz tega sledi, da v Italiji vsak peti človek ne zna ne pisati ne brati!

Kje je najbolj razširjen analfabetizem? Italijanski list ugotavlja: Med 18 italijanskimi pokrajinami jih je devet, kjer je manj ko 20% analfabetov. To so (po vrsti, kakor je v njih stanje analfabetizma):

1. Trentino-Adige, kjer ni niti 2% analfabetov;
 2. Piemont (4%),
 3. Lombardija (5%),
 4. Ligurija (7%),
 5. Veneto (11%),
 6. Julijska krajina (12%).
- Julijska krajina je torej med 18 italijanskimi provincami na 6. mestu. »Piccolo della Sera« ugotavlja, da gre večina teh analfabetov iz Julijske krajine na rovaš »Istrie, katere je bila pod Avstrijo kulturno in gospodarsko zanemarjena.

Na 7. mestu je nato provinca Emilia s 15%, na 8. Toscana z 18%, na 9. Lazio z 19% analfabetov. V drugih devet provincah italijanskega kraljestva pa je analfabetizma več ko 20%. V provincah Marche in Umbria po 26%, v Abruzzih 34%, v Campaniji 35%, v Sardegnii 36%, v Pugliji 39%, na Siciliji 40%, v Lucaniji 46% in v Kalabriji 48%. Po vsem tem naglašajo list, da bo fašizem to nekulturnost iztrebil.

Sedaj pa naš pripomba!

Najprej ugotavljamo, da nam nosijo kulturo

ljudje iz najbolj zaostalih provinc; kajti že na podlagi te italijanske statistike je nesporno, da je čisto odveč, če hočemo fašisti nositi italijansko kulturo iz Kalabrije na Tridentinsko. Prav isto resnično razmerje pa je nad Kalabrijo in slovensko Goriško, Notranjsko, Vipavo in Krasom! Tudi v teh slovenskih krajih prav gotovo ni niti 2% analfabetov, ter so torej ti slovenski kraji tako visoko kulturni, da jim niti ena italijanska, od Lahov obljubljena provinca, ne sega niti do pazduhe. Resnično je namreč, kar piše laški list, da gre tistih 12% analfabetov v Julijski krajini na rovaš nesrečne Istre. Zakaj pa to? Ali je res avstrijsko gospodarstvo tega krivo?

Odgovor je ta-le: Je krivo in ni krivo! Istra je namreč tista nesrečna dežela nekdanje Avstrije, kjer so avstrijske oblasti celega pol stoletja mirno gledale, kako so po istrskih mestih naseljeni laški nacionalisti guliši istrskega hrvaškega kmeta, mu jemali vsako svobodo, ga politično zasužnjevali, gospodarsko odirali, kulturno uničevali. Vse to je avstrijska oblast mirno gledala in dopuščala. Zato je avstrijsko gospodarstvo res krivo tistih 12% analfabetov v Istri! Ni pa zoper samo Avstrijo vsega tega kriva! V Istri živi ogromna večina Hrvatov in Slovencev. Volivni red za deželni zbor pa je bil tako prirojen, da so maloštevilni laški mestni izkoriščevalci lahko nadvladali ogromno večino hrvaškega in slovenskega kmečkega ljudstva v deželi. Zato je mogla v deželinem zboru vladati laška manjšina nad slovensko in hrvaško večino. Ta laška večina je imela v rokah vse istrsko solstvo! Zakaj ljudsko solstvo je bilo avtonomno in se cesarska avstrijska vlada ni mogla preveč vmešavati. In ta laška večina je hotela ter vedela zanemarjati prosveto med istrskim slovenskim ljudstvom. Kajti znano je bilo, da so najbolj nepismeni istrski kraji bili najbolj pod vplivom nekulturnih in nemoralnih političnih metod laške gospodujoče klike. Da se je hegemonija laškega nacionalizma v Istri mogla umetno vzdrževati, zato je bilo laški gospodi potrebno, da hrvaški kmetje niso znali ne pisati ne brati.

Odtod žalostna zaostalost istrskih krajev tudi v gospodarskem pogledu.

Ko smo torej ta dejstva in te številke tako objektivno in kritično premetili, ugotavljamo: Slovenski in nemški kraji Italije so visoko kulturni prišli v meje nove Italije, laški kraji Italije pa so kulturno daleč pod njimi. Slovenci — brez lastne državnosti — smo se z lastno silo dvignili na tako visoko kulturno stopnjo, kakršne italijansko ljudstvo kljub lastni državnosti nikdar ni bilo deležno.

Priča pred sodnijo: »Jože je rekel Plazu no-rec in se ošel povrhu. Da je to čista resnica, lahko potrdim s prisego.«

Japonec rabi 6 let, da se nauči brati

Malo je Evropecev, ki bi poskusili, kako težko se je naučiti japonsčine ali celo kitajščine, in še mnogo težje pisave teh dveh narodov. To nam po stane razumljivo, če izvemo, da se Japonci poslužujejo za pisavo znakov, ki označujejo celo besedo, deloma pa znakov, ki označujejo posamezen zlog. Velika večina japonskih znakov je vzeta iz kitajske abecede. Evropec se kar izgubi v silni množini znakov, katerih oblika je čisto tako komplicirana, da ga je treba temeljito proučiti, preden si ga človek zapomni. Včasih je potrebna konstruktivna ideja. Tako je na primer znak za vzhod — sonce, ki vzhaja nad drevesom. Počivati napišejo Japonci tako, da narišejo človeka, ki je naslonjen na drevo. Gostilna pomeni mnogo ljudi pod ero streho. Če hočemo napisati besedi borba ali prepir, narišejo dve ženski. Če pa narišejo tri ženske, potem pomeni to ločitev zakona. Če hočemo napisati besedo norec, naslikajo eno žensko med dvema moškima. K tem pa pridejo še razna narečja, ki se bolj otežkočijo učenje japonske pisave. Tako se na pr. v japonskem klasičnem jeziku, če se hoče povedati, da je umrl sin

edince, napiše, »da je oko prenehalo sijati«. Ako hočemo povedati, da so vojaki pripravljeni za akcijo, napišejo, da so žerjavi postavljeni v vrsto. Lakota se izraža na več načinov. Ako strada moški, napišejo, da se je »njegov trebuh zmanjšal«.

Če se pristejejo k vsem znakom se zastarele oblike, pozna kitajsko pismo 50.000 znakov, katerih se pač nihče ne more vseh naučiti. V »Koki-Jitenu«, znanem kitajskem besednjaku, je vsega skupaj 10.000 znakov.

Tiskarne v Tokiu nimajo stavnih strojev. Tiskajo vse na roko z 10.000 znaki. V navadni uporabi je okoli 6000 znakov. Siroši sloji naroda uporabljajo do 1500 znakov. Japonci more prečitati samo toliko besed, kolikor jih zna na pamet. V šestih letih o-novne šole se Japonci komaj nauči za silo brati in pisati.

Poleg te prastare abecede pa imajo Japonci že okrog 50 let tudi svojo »latinsko«, s katero pišejo japonske besede fonetično. Ta pisava pa se rabi samo v znanstvene svrhe. Ze mnogo let se Japonci trudijo, da bi to pisavo razširili za splošno uporabo.

Najprej umetnost!

O znanem nemškem slikarju Adolfu Menzlu pripovedujejo naslednje anekdote:

V proslavo njegovega rojstnega dne so njegovi prijatelji nekdo priredili banket v berlinskem hotelu »Kaiserhof«. Na banket so bili povabljeni sami odličniki in izbranci. Sam cesar je odredil, da mora Menzla pripeljati z njegovega stanovanja v hotel dvorna kočija.

Vsa elita je bila že zbrana v sijajni dvorani, samo slavljenca samega ni bilo od nikoder. Dolgo so čakali, naposled pa so prišli njegovi prijatelji na misel, da je Menzel utegnil na banket — pozabiti. Takoj se je delegacija odpravila na njegov dom.

Ni jim bilo treba iti v stanovanje, kajti slikarja so našli v fraku in cilindru pred njegovo hišo. Pred njim je stalo platno, v levi roki je držal paleto, v desni pa čopič ter z največjim zanimanjem slikal sijajno dvorno kočijo in vranca, ki sta bila vprežena vanjo. Nekdo iz delegacije je začel nekaj prigovarjati, zakaj mojster pusti tako odlično družbo tako dolgo čakati.

»Mili Bog,« je odvrnil slikar. »Ljudi, ki zdajle v hotelu dobro jedo, pijo in govorijo dolgočasne napičnice, take ljudi lahko srečam na vsakem koraku. Toda tale krasen par konj in kočija v tejle sijajni ulični razsvetljavi in na mokrem asfaltu — kdaj se mi je še nudila takšna priložnost?«

Ko je bil s sliko gotov, je Menzel sedel v kočijo in se odpeljal na banket. Pravijo, da se je z Menzlovim dejanjem čutil močno polaskanega sam cesar. Saj pa je bil njegov hlev res močno počaščen.

»Kaj mislite o cepljenju proti kozam, gospod sosed?«

»Ne dam veliko na to, Pred tremi tedni je moj nečak, ko so ga cepili, padel z okna in si zlomil nogo.«

»Gospodična Irma, povem vam, da ste mi edino vi dali pobudo za zadnji zvezek mojih pesmi.«

»Menda vendar ne, gospod pesnik; to pa ni lepo od vas, da hočete vso krivdo zvrniti name.«

Italijanski rezervisti se odzivajo klicu mobilizacije

Neki kirurg-specialist je inseriral v časopisih, da more z operacijo polepsati tudi najgrši obraz. Zglasila se je pri njem silno našminkana dama z izredno dolgim nosom.

»Gospod doktor, jaz bi se dala operirati. Ali bi lahko iz mojega nosu napravili lep nos?«

Kirurg: »Ne samo en nos, tri lahko napravim!«

Dve gospe se zabavata v slaščičarni.

»Ali si zadovoljna s svojim močnim trebuhom?«

»Ne govori mi več o tem človeku!«

»On pada vedno bolj globoko.«

»Pa vendar ne, ljuba moja!«

»Da, draga moja! Še preteklo leto...«

»...sila v srcu, sedaj pa leži v želodcu!«

HITER TRAMVAJ

Prometni redar je nalekel na obup, ki je sedel na tranvajsko progo, v roki pa je držal bleb kruha.

»Cujte, dragi prijatelji, zakaj ste sedli na tračnice?« vpraša redar obupanca.

»Jaz sem samomorilni kandidat. Hočem, da me povozijo tramvaj.«

»Čemu naj vam bo pa potem ta hleb kruha?«

»Nočem, da bi umrl za lakoto« preden privozi tramvaj.

Mednarodne smučarske tekme na Tatrah

V silnem snežnem metežu tek na 18 km

Prvi Jugoslovčan Leon Knap na 54 mestu - Zmagal Fincev

Strbske Pleso, 14. februarja.

V hotelih in pensionih na Visokih Tatrah je zavladoval danes življenje že na vse zgodaj. Bilo je traba oditi v na visoke ležee centre v Strbski Pleso. Uprava električne železnice je postavila skoraj vse svoje vagona na to progo. Neprestano so divjali navzgor vagoni, nabito polni smučarjev. Ob železnici pa so po cesti tako rekoč strnjeni rinili navzgor stoteri avtomobili. Poleg teh privatnih avtomobilov je obratovalo 50 velikih avtobusov. Mi smo odirili iz Tatranske Poljanke ob pol 9, le Šramelj je odšel prej, kar je startal kot 10 in je bilo treba iz previdnosti biti na startu vsaj pol ure prej.

Na startu

Start se je nahajal pod veliko Jarolicekovo skakalico v bližini glavne poslopja na Strbskem Plesu. Na stotine delavcev in vojakov je sproti snazilo prostor snega, ki je neprestano naletaval in silno otežkoval vse tekmovalce. Tudi na železniškem tiru in na cesti je zaposlenih ogromno delavcev in menda ves planinski polk. Cela armada vojakov na smučkah je odšla že na vse zgodaj na progo, da jo obdrži primerno za tek. Istotako je tudi na skakalnici vse črno ljudi, ki tlačijo sneg.

Točno ob 10:01:30 je odšel na progo Čeh Jan Lucak s startno št. 3. Od prijavljenih jih je precej odstopilo, med njimi startni št. 1 in 2 (Tondr, CSR in Nemec Schroll), dalje tudi finski favorit in najhitrejši tekač sveta Nurmella s startno št. 28. Pred dvema dnevoma se je tukaj na Tatrah močno prehladil in leži bolan za hripo.

Naš Šramelj je s startno številko 10 startal kot 6. Od ostalih naših tekmovalcev so imeli: Baebler številko 57, Dečman 121, Knap 122, Janša 188, Jakopič 231, Smolej 250, Bervar 293.

Potek

Takoj po startu je prešel na vodstvo Leupold; ko je prva kontrola iz 6 km javila, da vodi Leupold, je nastalo med številno nemško publiko ogromno navdušenje; rabil je za prvih 6 km 32 minut. Nasproti novinarski tribuni so bile postavljene ogromne gibljive table, popisane na levem robu s startnimi številkami in poleg številke so sproti vpisovali dosežene čase. Zne z obeh telefonskih postaj, ki sta bili na vrhu. Dolgo je trajalo, da se je dvignila tabla s časom, ki je bil boljši od Leupoldovega. Megalon je sproti objavljal rezultate s kontrol ostalemu občinstvu. Naenkrat je zadonelo: Vinjarengen (Norvežan) pasiral prvo kontrolo, čas: 31 minut, torej za minuto boljši od Leupolda; kmalu se je dvignila pred nami tabla: Šved Matsbo (št. 66) dosegel tudi 31 minut, bilo je še par Norvežanov, ki so vozili po 32, 34 in 36 minut, med nje pa močno pomešani ostali severnjaki, med nimi najboljši Fincev Husu in njegov tovariš Karpinen; dobro uro je trajalo to opazovanje in megalon zadonelo: najboljši čas na prvih 6 km ima Norv. Jan Hagen, le par sekund za njim pa Fincev Karpinen. Bilo je takoj jasno, da bo borba izredno ostra, odločilni boj pa bo med Hagenom in Karpinenom. Težko smo prišlo alvali poročil o naših tekmovalcih. Šramelj je že imel pisan: 41 minut; vsak čas mora biti tudi čas pri Baeblerju številki; pa ni ga bilo in ni ga bilo. Pasirali so kontrolo s tekmovalci z daleč v jimi številkami in bilo je nemogoče, da bi Baeblerja še ne bilo. Naknadno smo potni ugotovili, da Baeblerjevega časa niso zabeležili. Najbolji čas na prvih 6 km je dosegel od naših Knap in sicer 36 in pol minute, le za pol minute slabši je bil Dečman, ki je vozil do prve kontrole 37 minut. Ostalih časov naših tekmovalcev na tej progi niso zabeležili.

Ni še niti tretjina tekmovalcev šla mimo prve kontrole, že je javil telefon z druge kontrole: daleč pred vsemi je dirjala mimo številka 4 (Leupold) s časom 1:37, zopet se je dvignila in padala tabla, megalon je neprestano javil: drugo kontrolo (za 15. kilometrom) so pasirali tekmovalci v sledečih časih: številka 18 (Šved Moritz) 1:13, 25 (Čeh

Štriželka) 1:17, 26 (Švicar Bernhard) 1:16, 44 (Poljak Czech) 1:16, 45 (Fincev Husu) 1:08, 51 (Norvežan Vinjarengen) 1:09, 66 (Šved Matsbo) 1:05 itd. Spremenilo se je razmerje med favoritoma (med Fincev Karpinenom in Norvežanom Hagenom) in je Karpinen že potolkel Norvežana za pol minute. Od naših so vozili do druge kontrole: Šramelj 1:30, Baebler 1:20, od ostalih naših časi na II. kontroli niso bili zaznamovani.

Medtem ko smo se delali razne kombinacije, ko so norveški novinarji v debati s finskimi še vedno upali, da bo Hagen proti koncu »stisnil« Finca Karpinena, je telefon in za njim megalon že javil, da se bliža prvi tekmovalci cilju. In res se je takoj pojavil na doskočišču skakalnice visoki Leupold. Z dolgimi koraki jo je prirezal iz gorja, zavl na levo na doskočišču in v odličnem smuku pridrl po strmini v cilj. Navdušenje med nemškim občinstvom je kinelo... Trajalo je orog 10 minut, da se je pojavil drugi: bila je številka 18 (Šved Moritz), za njim 45 (Norvežan Husu), potem 8 (Čeh Nemecky), 26 (Švicar Bernhard), 51 (Norvežan Vinjarengen), 66 (Šved Matsbo), 13 (Poljak Marusz) in nato kar štirje Čehi. Težko smo pričakovali prvega našega (št. 10 Bogo Šramelj). Pridirjal je pomešan med Čehi in Švicarji dokaj čil. Drugi od naših je prišel Baebler in nato ostali v velikih časovnih razlikah, kakor so startali. Le Knap je prišel pred Dečmanom, katerega je prehitel.

Rezultati

so bili pravo preročanje. Finci, ki so se že pri štartu revanžirali Norvežanom za poraz v Garmisch-Partenkirchenu, so tudi danes slavili zmago. Njihov tekač Karpinen je zasedel prvo mesto v času 1:27.50, 2. je Norvežan Hagen 1:28.53, 3. Norvežan Hofsbaken 1:31.54, 4. Norv. Wi stad 1:32.13, 5. Švicar Matsbo 1:32.50, 6. Norvežan Iversen

1:32.42, 7. Nemec Motz 1:33.56, 8. Fincev Husu 1:34.31, 9. Norvežan Røen 1:35.32, 10. Švicar Englund 1:35.38, 11. zopet Norvežan, 12. Nemec Bogner, 13. prvi Čeh Musil 1:36.59, 14. Fincev, 15. prvi Avstrijec Rudi Matt 1:37.37, 16. Nemec Leupold, 17. in 18. Norvežana; prvi Polak Gorski 1:41.55 je na 23. mestu, takoj mu sledijo trije Švicarji, en Čeh in en Nemec.

Prvi Jugoslovčan je Leo Knap, ki je dosegel čas 1:48.03 in zasedel 54. mesto; drugi od Jugoslovčanov je Smolej z 1:48.39 na 56. mestu, tretji Dečman 1:53.05 na 87. mestu, četrti Janša 1:53.56 na 89. mestu, peti Jakopič 1:54.93 na 96. mestu, šesti Baebler 1:55.29 na 102. mestu in Šramelj 2:07.35; mesto še ni ugotovljeno. V splošnem moramo priznati, da je uspeh Knapa dober; startalo je 205 tekmovalcev in sicer samih priznanih evropskih tekmovalcev.

Na naše tekmovalce je zelo vplival izredno oster zrak, ki ga niso navajeni. Posebno Dečman in Knap sta že zjutraj točila, da ju žge po grlu in sta skušala to odpraviti z medom. Jakopič je izgubil na progi nalico in je dalj časa vozil z eno. Dečman pa je po ostrem smuku padel v glavo naprej v neko grano, je dolgo vstajal, sunek pa mu je pretegnil mišice, kar ga je oviralo pri nadaljnjem teku. Smolej je imel slab dan, tudi on se ne more dobro sprijazniti s tukajšnjim ostrim ozračjem. Zelo ga je oviral tudi vihar. Isiral je najbolj eksponirana mesta baš v času, ko je razsajal tam najhujši vihar. Zelo je zmučil vihar tudi Baeblerja, ki bi sicer dosegel gotovo boljši čas. Vihar je bil tako hud, da so morali tekmovalci ponekod v ni kem počepu riniti naprej, da jih burja ni podrla. O tem vedo posebno veliko povedati vojski, ki so bili ob progi. Ponekod so bile tudi zastavice popolnoma zamedene ali sploh podrt. Vse to je odločilno, a različno vplivalo na posamezne tekmovalce, ki so ob različnem času pasirali razne eksponirane paso-

Snežni vihar oviral tudi skakanje

Tatranska Poljanka, 17. febr. b. Viharji, ki že od četrta divjajo na področju Visoke Tatire, se še tudi danes niso polegli. V zgodnjih jutranjih urah je temperatura naglo zrastle. Namesto snega je prišel padati dež. Opoldne je zopet postalo hladneje in dež se je spremenil v snežinke, nakar je zapihal hud veter. Tekmovanja v skokih bi se morala pričeti ob 12.30, toda vihar je bil ob tem času tako močan in sneg tako gost, da je vodstvo tekem bilo prisiljeno, odgoditi pričetek skokov za celo uro. Za tekovanje v skokih je vladalo ogromno zanimanje. Nad 200 taksijev, 40 velikih avtobusov, 28 vlakov električne in ostne železnice se zdaleko ni zadrževalo, da bi prepeljali nad 10.000 gledalcev, ki so se iz vseh okoliških krajev vsipali k Jan Limekovi skakalnici. Poleg vseh gorj omenjenih prometnih sredstev sta v zgodnjih jutranjih urah prišla še 2 vlaka iz Prage in Brna ter pripeljala ogromno število gledalcev. Zal je bil promet zaradi slabega vremena zelo otežkočen. Vlaki so komaj rili visok sneg, ceste pa so bile kmau zabite z avtobusi, ki so običajni v snegu. Vse to pa ni motilo radovednih gledalcev, da se ne bi peš prebili do skakalnice. Ob 1.30, ko bi se morala pričeti tekmovanja, so se še vedno valile velike gručice ljudi proti skakalnici. Nekaj pred drugo uro se je pričelo tekovanje v skokih. Pogled z vrha tribune na ogromno množico ljudi pod skakalnico je bil naravnost veličasten. Godba je zaigrala češkoslovaško himno. Ravno tedaj se je zjasnilo in solnce je obstalo veliko skakalnico. Zal pa vreme ni dolgo trajalo. Oblaki so zatemnili solnce in prišel je naletaviti zopet snih sneg in hladen veter je brl ljudem v lice. Pod takimi okoliščinami je bilo skakanje zelo težavno. Iz varnostnih ozirov je bilo določeno, da se smejo skoki

izvajati samo s polovico zaleta. Razumljivo je, da so bili izidi radi tega proti pričakovanju slabi, če o slabši od večerašnjih.

Od 164 prijavljenih tekmovalcev jih je nastopilo samo 68. Kakor se je splošno pričakovalo, so se tudi to pot najboljšie izkazali Norvežani, ki so kljub relativno kratkim skokom iste izvedli tako lepo, da je bilo občinstvo očarano nad stilom njihovega skakanja. Kakor izklesani so plavalji Norvežani po zraku in sigurno dosegali tla skoraj brez padcev. Rekordni skok je postavil Norvežan — Andersen z 59.5 metrov in tudi na vsa prva tri mesta so se plasirali Norvežani. Število padcev je bilo sicer razmeroma majhno, končali pa so se dokaj srečno. Razen nekaj polumljenih smučk so odresli vsi zdravo kožo.

Od naših skakalcev so nastopili trije, in sicer Šramel, Pa'me in Novšak. V prvem skoku je Novšak dosegel 41.50, Šramel 40.50, Pa'me 39.50 m. Za časa izvajanja drugih skokov je prišel sneg zonet tako goste naletavati, da niti skakalci niso videli nič pred seboj. Vsi trije naši skakalci so izvršili svoj skok s padcem in sicer je Novšak dosegel 50 m, Šramel 45, Pa'me pa 41.50 m.

Izidi so sledeči: 1. Birger Ruud (Norveška) 58 m, 55.50 m, 231.7 točk, 2. R. Andersen (Norv.) 59.5 m, 55.5 m, 227.9 točk, 3. A. Andersen (Norv.) 59.5 m, 52 m, 225.9 točk, 4. Marosav Stanislav (Poljaka) 49.5 m, 56 m, 225.5 točk, 5. Pundersen (Norv.) 55 m, 56 m, 220.6 točk, 6. Johansen (Švedska) 55.5 m, 52 m, 220 točk. Prvi Fincev se je plasiral na 15. mesto, in sicer Volaren z 208 točkami. Najboljši Avstrijec Assenwald se je plasiral z 213.9 točkami na 10. mesto, najboljši Čehoslovak Steimüller pa je dosegel 212.4 točk. Najboljši Švicar Badrutt je dosegel 20 mesto z 204.4 točkami, najboljši Madjar Darabos pa je dosegel 192 točk. Zaradi padcev so se naši skakalci vsi plasirali iznad 30. mesta.

Jutri bo tekovanje na 50 kilometrov. Start in cilj sta v Starem Smokovcu. To je zadnja točka letošnjega FIS-tekmovanja. — Jugoslavijo bosta v tem tekmovanju zastopala Smolej in pa Jožko Janša.

★

Občni zbor Jugoslovanske kolesarske zveze

Maribor, 17. febr.

Danes se je vršil v Mariboru občni zbor Jugoslovanske kolesarske zveze, katerega so se udeležili zastopniki iz vse države. Že sredi je bila predkonferenca, da bi se tako današnji občni zbor skrajšal. Ta konferenca je trajala do 2 ponoči. Občni zbor se je pričel davi ob 8 v dvorani hotela »Novi svet« pod vodstvom predsednika Stjepana Mihanovića iz Zagreba. Najzvočnih je bilo 32 delegatov. Sklenilo se je, da bo v prihodnjem letu na programu 6 večjih kolesarskih dirk, med njimi tudi dirka za kolesarsko prvenstvo jugoslovanske države na progi Zagreb—Ljubljana. Najvažnejši dogodek v kolesarskem sportu pa bodo balkanske dirke. V zvezi je organiziranih 35 klubov. Od tega odpade na Zagreb 16, na Ljubljano 10, na Maribor 6 in Bolgrad 3. Zaslili so tudi pritožbe zaradi kazni, raznih ljubljanskih tekmovalcev, ki so bili obsojeni s 6 mesečno do 2 letno prepovedjo nastopanja. Zagrebški predstavniki so izjavili pri tej priliki, da je bila ta kazen predlagana od ljubljanskih funkcionarjev, kar je povzročilo nemalo senzacijo in razčaranje. Zaradi tega so se duhovi pomirili in se bo ta spor poravnal v ljubljanski podvezi. Nato so bile volitve odbora. Nadalje so se spremenila pravila tako, da se lahko na področju podzveze osnujejo tudi župe. Prihodnji občni zbor bo v Zagrebu.

Rim, 17. febr. e. Meddržavna tekma med Italijo in Francijo je končala z 2:1 za Italijo. Pariz, 17. febr. e. Medmestna tekma med Parizom in Prago je končala z 1:0 za Pariz. Zagreb: Concordia : Železničar 4:0 (1:0). Belgrad: Jugoslavija : Bask 6:2 (3:1). ZSK Hermes — Tabletens sekcija. Drevi ob 19 v prostoru restavracije Emona (klet) občni zbor tabletens sekcije. Pridite polnoštevilno. Zelo važno radi turnirja dne 24. in 25. marca 1935. — Načelnik.

Mladinska smučarska tekma SK Ilirije

Ljubljana, 17. febr.

Danes je priredila SK Ilirija propagandno mladinsko smučarsko tekmo na progi 2,4 in 6 km, katere so se udeležili naši najmlajši smučarji, 50 po številu. Najmlajši, to je od 10. do 12. leta so tekmovali na progi 2 km, oni od 12. do 14. leta na progi 4 km, dečki od 14. do 16. leta pa na progi 6 km. V posameznih skupinah so bili doseženi tile rezultati:

Na 2 km (10—12 let): 1. Havliček B. Korotan 30:15, 2. Magušar J. Korotan 31:38, 3. Urbanc P. — 31:50.

Na 4 km (12—14 let): 1. Borštnik I. Korotan 43:25, 2. Ivanuš M. Ljubljana 45:43, 3. Fujan A. Korotan 47:36.

Na 6 km (14—16 let): 1. Čerin F. Golovec 1:01:50, 2. Jannikar M. Reka 1:02:17, 3. Bricej F. Golovec 1:02:50. Izven konkurence je startal in prišel na cilj Stopar Branko v času 59 min. 1 sek.

Pod Sportne vesti

Motoskijöring v Kranju

Kranj, 17. februarja.

Za motoskijöring tekme je vladalo danes v Kranju veliko zanimanje in se je na cilj zbralo okoli 400 oseb. Za tekme so se prijavili vozači SK Ilirije in železničarskega športnega kluba Hermesa. Na startu je bilo 10 motoristov. Vozili so trikrat na 1 km dolgi progi. Najboljši čas je dosegel motorist Skopec s smučarjem Serneccem, ki sta oba člana SK Hermesa.

Občni zbor SK Železničarja

Maribor, 17. februarja.

V prostorih restavracije Novi svet se je vršil sinoči redni občni zbor SK Železničarja. Vodil ga je klubov predsednik inž. Gruđen, ki je v svojem govoru podal sliko razveseljive bilance športnega dela v minulem letu. Predvsem si je klub osvojil državno prvenstvo železničarskih klubov ter si priboril pokal želez. ministrstva. — Tajnik Fišer je podal sliko tajniških poslov, ki so bili spriči klubove aktivnosti veliki. Gospodar Jenko je poročal o zdravem gospodarskem stanju kluba. Društveno premoženje se je pomnožilo znatno ter znaša 101.347 Din. Za nogometno sekcijo je poročal Stojšič: šteje 130 članov, od tega 65 verificiranih, igralo je 1. moštvo 34 tekem, dobilo od tega 23, izgubilo 7. Najboljši uspeh je prvenstvo železničarskih klubov v državi. — O delu lahkoatletске sekcije je poročal Starašina, za zimskosportno Fišer namesto odsotnega Gladnika, za kolesarsko Rozman, za teniško sekcijo Mazi, za šahovsko Lorber, za upravo igrišče Steinbichler. Izbrpno blagajniško poročilo je podal Podpečan. Dohodkov je bilo 84.410, izdatkov pa 84.396 Din. Pri volitvah je bil izvoljen odbor: inž. Gruđen predsednik, I. podpredsednik Jošt, II. podpredsednik Mozetič, I. tajnik Fišer, II. Brlič, I. blagajnik Podpečan, II. Šušteršič, I. gospodar Col, II. Jenko Josip, odbor: Ilovar, Kliner, Zahar, Venuti. Načelniki sekcij: nogomet Stojšič, lahkoatletska Starašina, zimskosportna Gladnik, teniška Mazi, šah Lorber, kolesarska Flavič. Revizorji: inž. Hinterlechner, Babinik, Prezelj, Paar. Razsodišče: Jovič, dr. Korenčan, inž. Završnik, Lučič. Odbor za gradnjo igrišča: inž. Urban, inž. Debeve, Santl, Peharda, Čerpeka, Hietzl.

Politika v gasilskih vrstah

Maribor, 17. februarja.

Za gasilstvo obeh mariborskih okrajev je bila današnja nedelja važen dan. Obe gasilski župi, in sicer Maribor-desni in levi breg, sta imeli svoj občni zbor. Levi breg je zboroval dopoldne v dvorani Gasilskega doma, desni breg pa v lovski sobi hotela »Orel«. — Občni zbor župe desni breg je vodil predsednik župe Josip Klemenčič. V svojem poročilu je navedel, da šteje župa 31 čet z 840 možmi. Dohodkov je imela v preteklem letu 4967 Din, izdatkov pa 4331 Din. Na področju župe je bilo lani 8 velikih, 55 srednjih in 26 manjših požarov. Z lokalizacijo raznih požarov so gasilci prihranili 5.736.000 Din škode. Pri gašenju se je ponesrečilo 15 gasilcev. Ob zaključku občnega zbora so bile volitve, pri katerih je bil izvoljen za tajnika Milan Klemenčič, za delegata pri občnem zboru za ednice pa poveljniki požarne brambe v delavnici državnih železnic Alfonz Kessler in poveljniki gasilcev v Hočah.

Podobno sliko je nudil tudi občni zbor župe levi breg. Tu je stopilo vidno v ospredje dejstvo, da se nekatere gasilskim četam delajo namenoma težave v poslovanju in delovanju iz nekih političnih razlogov, ki bi v gasilstvu ne smeli prihajati do izraza. Tako so se na področju te župe brez navedbe vzrokov odstranjevali četni funkcionarji, ki so potem zaman zahtevali, da se jim pove vzrok odstranitve. Neka četa je morala celo petkrat menjati poveljnika. Na današnjem občnem zboru je nehotel priznati podnačelnik dr. Gorišek, da so bili vzroki odstranitve čisto politične narave. Javno je, da je tako postopanje župnega vodstva povzročilo unravnano kritiko, ki jo je zlasti podčrtaval delegat šentiljske čete Baumann. Občni zbor je vodil predsednik župe Srečko Kranjc, tajniško poročilo pa je podal Albin Ambrožič. Župa šteje 17 čet. Požarov je bilo lani 34, poleg tega pa so nastopili gasilci v 10 slučajih hujših nesreč. Ob zaključku so se vršile volitve tajnika, za katerega je bil izvoljen Ambrožič.

A.: »No, kako se ti dopade 'Pazi', ki si ga kupil pred dvema mesecema od mene? Upam, da je pametna živalca in da imaš gotovo lepe uspehe z dresuro.«

»O da, že prav lepe! Vidijo se na krilu moje žene in na sinčkovih hlačah.«

Preklci

Podpisani izjavljam, da nisem za svojo hčerko Antonijo nič več plačnik. Anton Štirn, Ježica.

Vlogo

Obrtne banke, Ljubljana za 100.000 in 55.000 Din prodamo. Poslovni zavod d. d., Zagreb, Praska ul. br. 6-II. Tel. int. 38-38. d

Hranilne knjižice

kupujemo, prodajamo ter izposluemo posojila na iste najhitreje in najsolidneje. — Poslovni zavod d. d., Zagreb, Praska ul. št. 6-II. Tel. int. 38-38. d

Kavarna Stritar

Vsak večer koncert.

CITAJTE IN ŠIRITE „SLOVENCA“

Državno prvenstvo v umetnem drsanju

Državni prvak je postal g. Thuma (SK Ilirija), pri damah ga. Kadrnka iz Zagreba

Ljubljana, 17. februarja.

Danes so se vršile v Ljubljani na drsališču SK Ilirij tekme v umetnem drsanju za državno prvenstvo, katerih so se udeležili vsi naši najboljši umetniki na ledu, izvenški g. Avčina, ki zadnje čase vsled obolevosti ni mogel trenirati. Prvotno nameravane mednarodne tekme, za katere so bili prijavljeni tudi nekateri prvovrstni inozemski drsalci, so morale biti vsled izredno nagajivega vremena zadnji hip odpovedane. JZSZ se je zato odločila, da izvede samo domače državno prvenstvo, ker bi bila stvar z odgoditvijo preveč riskanina, kajti vreme je postalo v naših krajih v zadnjih letih izredno muhasto. In državno prvenstvo se ji je v celoti posrečilo, edino uspehi so nekoliko trpeli, ker je stajal na ledu, ki je bil sicer dokaj trd, deloma luža.

Vsa prireditve, ki je bila zaradi slabega vremena močno okrnjena, je gladko potekala, le škoda, da ni bilo občinstva, da bi mogli občudovati naše umetnike na ledu, ki so res pravi mojstri. Kdo je pa mislil, da se bodo mogle izvesti drsalne tekme, ko pa je vladalo pravcaro pomladansko vreme kot sodnika sta turgirala gg. Betetto in Wissiak, ki sta tudi vodila vse tekmovalce v splošno zadovolstvo. Zlasti je treba poudariti njuno objektivno presojo, kajti po amezni tekmovalci so se tako plasirali, kakor so zaslužili in kakor je po sodbi vseh navzočih na podlagi današnje tekme edino pravilno. Tri vseh tekmovalcev se je opazilo veliko zboljšanje, zlasti pa pri Thumi, ki je bil neprimerno boljši kakor prejšnjou nedeljo. Oba naša moštra, Thuma in pa Schwab, izvala svojo umetnost z zanosom, Schwab je nekoliko boljši v obveznih vajah, ki jih izvaja z večjim elarom in z manjšim trudom, vendar je neke čare tudi Thuma izvala za spoznanje boljše od dosedanjega držav. prvaka. V prostem drsanju sta po težkoči imeli približno enak program, vendar je bil Thuma očito sigurnejši v izvajanju in je zlasti svoje skoke gladko izvedel. Schwab, telesno težji, je imel v današnjem vlažnem in premalo trdem ledu nekoliko težje stališče.

Obema mojstroma kakor tudi ostalim tekmovalcem se pa pozna temeljita priprava, ki nam jamči, da bi naši lantje v nameravani mednarodni konkurenci častno izšli iz boja. Ga. Kadrnka je zaenkrat nedosegljiva umetnica med našim ženskim svetom. Njena nobena konkurence in izgleda, da jo še daljšo dobo ne bo imela. Imamo sicer dosti naraščajo in tudi prvovrstnega, vendar se kar nobena naših delket ne more dvigniti v višji razred. Močna stran ge. Kadrnkove so njene obvezne vaje.

Pri juniorjih si je izvojeval zmagov Bühl, ki je enako podkovan v obveznih vajah kakor v poljubnem drsanju; in ravno to mu je zagotovilo zmago Biber je v prostem drsanju vsaj dosegel Bühla, čeprav nismo opazili v njegovem programu potrebne harmonije; toda slebo je volil obvezni program, na katerega bo moral porogati neprimerno več pažnje, če bo hotel dosegati uspehe. Skoki se zdav. naj niso vse. Presnig iz Celja je nekoliko črtek in zato še ni imel polrebne povezanosti. Francoš pozornosti je podlagal na fineso, se je pa zelo potrudil in morda tudi — preveč iskiral.

V splošnem je bilo opaziti lep napredek in je upati na še lepše uspehe v tej krasni panogi zimskega sporta.

Seniorji so tekmovali v naslednjih obveznih likih: dvojna trojka, osmica na eni nogi, obret, protikret, trojka-vijuga-trojka, vijuga-zan-ka. Dame so imele absolutno naslednje predpisane vaje: loki, osmica na eni nogi, protikret, vijuga-dvo na troja, zanjka-vijuga-zan-ka. Juniorji pa: loki, trojka, zanjka, protitrojka, osmica na eni nogi.

Doseženi so bili sledeči uspehi: Seniorji: I. Thuma Emanuel SK Ilirija mest. št. 2 252 in 2 desetini točk — II. Schwab Polo SK Ilirija mest. št. 4 247 in 5 desetini točk. — Dosegljivih točk: 336.

Seniorke: I. Ga. Kadrnka Gizela ZKD Zagreb 180 točk, Dosegljivih 252 točk.

Juniorji: I. Bühl Kurt Rapid Maribor mest. št. 2 100 točk, II. Biber Josip SK Ilirija mest. št. 4 97 točk; III. Presinger Riko, SK Celje mest. št. 6 83 točk. Dosegljivih točk 132.